

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวง : ...กำหนดมาตรฐานการให้บริการของหน่วยบริการอาชีวเวชกรรมตามพระราชบัญญัติ
ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ : กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

เพื่อให้มีมาตรการและกลไกที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย การสร้างความเป็นเลิศ
ทางด้านบริการทางการแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจรและทันสมัยได้ตามมาตรฐานสากล ภายใต้ระบบ
การบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน รวมทั้งการพัฒนาระบบบริการทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์
ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบบริการสุขภาพ
เพื่อให้การให้บริการของหน่วยบริการอาชีวเวชกรรมมีมาตรฐาน ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น อันเป็น
การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีครอบคลุมทั้งด้าน กาย ใจ สติปัญญา และสังคม

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกัน
และดูแลรักษาโรคจากการประกอบอาชีพ โดยลูกจ้างและแรงงานนอกระบบได้รับบริการทางการแพทย์
และการสร้างเสริมสุขภาพที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นด้วยการบริการและการดำเนินงาน
อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มีระบบสาธารณสุขในการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรค
จากการประกอบอาชีพที่ได้มาตรฐาน ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ปัจจุบันประเทศไทยมีสถานการณ์และความเสี่ยงต่อการเกิดโรคจากการประกอบอาชีพที่มี
แนวโน้มและความรุนแรงสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโรคจากการประกอบอาชีพที่เกิดขึ้นได้ทันทีหรือที่เกิดขึ้นภายหลัง
จากการประกอบอาชีพเป็นระยะเวลานาน ซึ่งที่ผ่านมายังไม่ได้มีการกำหนดมาตรฐานการตรวจสุขภาพของ
ลูกจ้างและแรงงานนอกระบบ รวมถึงยังไม่มีเชื่อมโยงข้อมูลตรวจสุขภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวัง
การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น รวมทั้งการตรวจวินิจฉัย รักษา
หรือฟื้นฟูสมรรถภาพได้ทันการณ์ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องตราร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เนื่องจากมีความจำเป็นที่ต้องมีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการให้บริการอาชีพเวชกรรมที่หน่วยบริการอาชีพเวชกรรมต้องใช้ดำเนินการเพื่อตรวจสอบสุขภาพแก่ลูกจ้างและแรงงานนอกระบบที่มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เป็นระบบ ทันต่อสถานการณ์ของโรค มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีร่างกฎกระทรวงฉบับนี้เพื่อให้การคุ้มครองสุขภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของลูกจ้างและแรงงานนอกระบบให้ดียิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เพื่อให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการให้บริการอาชีพเวชกรรมที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสถานการณ์ของโรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพ และเพื่อให้ลูกจ้างและแรงงานนอกระบบได้รับการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ ทันการณ ด้วยมาตรฐานและการให้บริการอย่างเดียวกัน

๓. การแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ไม่มี

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

ในต่างประเทศมีกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง คือ Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006 (No. 187) ซึ่งเป็นสนธิสัญญาพหุภาคีภายใต้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization หรือ ILO) ประกอบด้วยรัฐภาคีกว่า ๑๘๐ ประเทศ รวมถึงประเทศไทยที่ได้ให้สัตยาบันในสนธิสัญญาดังกล่าว ประเทศไทยจึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามสนธิสัญญาในการที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และอาชีวอนามัยเพื่อป้องกันการบาดเจ็บ โรคภัย และการเสียชีวิตที่เกิดขึ้นจากการทำงานทั้งในด้านนโยบายและระบบพื้นฐานของประเทศรัฐภาคี รวมถึงมีหน้าที่ในการดำเนินนโยบายของประเทศในสร้างความก้าวหน้าในความปลอดภัยของสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ตลอดจนการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

กฎหมายที่มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกัน ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานการตรวจสุขภาพลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

การจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชน

การรับโทษทางอาญากรณีหน่วยบริการอาชีวเวชกรรมฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามร่างกฎกระทรวงนี้
การก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระ

หน่วยบริการอาชีวเวชกรรมจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงนี้ ทั้งด้านการให้บริการตรวจสุขภาพและการเก็บส่งตรวจทางชีวภาพ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการของหน่วยบริการอาชีวเวชกรรม และด้านเครื่องมือสำหรับการให้บริการอาชีวเวชกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อันตราย คัดกรอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้กำหนดให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวเพียงพอสำหรับหน่วยบริการที่จะสามารถเตรียมความพร้อมในการดำเนินการเพื่อให้การบริการอาชีวเวชกรรมเป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

- ลูกจ้างและแรงงานนอกระบบจะได้รับการตรวจสุขภาพที่มีมาตรฐาน และได้รับการดูแลสุขภาพจากความเครียดที่อาจเกิดขึ้นจากประกอบอาชีพหรือการทำงาน ซึ่งจะเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ลดเวลาการหยุดงาน และมีสุขภาพที่ดี ซึ่งจะทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือเพิ่มผลิตผลในการทำงานได้ ทำให้มีรายได้ในการดูแลตนเองและครอบครัวต่อไป

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลการตรวจสุขภาพมาใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังการป้องกัน การควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ ตลอดจนใช้ประกอบการจัดทำระบบหรือแนวทางการวินิจฉัย รักษา หรือฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ที่เป็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคจากการประกอบอาชีพ

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

กำหนดให้ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะมีการชี้แจงแนวทางในการดำเนินการตามร่างกฎกระทรวงนี้ให้แก่หน่วยบริการอาชีวเวชกรรมเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

มีแนวทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ผ่านทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมควบคุมโรค และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางแพลตฟอร์มทางดิจิทัลต่าง ๆ รวมทั้งการจัดประชุมชี้แจงสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ให้แก่หน่วยบริการอาชีวเวชกรรม เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย
ในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท
อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.....อัตรา

การดำเนินการตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จะทำให้การใช้งบประมาณในการดำเนินการตามปกติของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ และไม่ได้มีการสร้างกรอบอัตรากำลังหรือต้องมีการปรับโครงสร้างองค์กรเพิ่มเติมแต่อย่างใด จึงไม่ส่งผลกระทบต่องบประมาณและอัตรากำลังเพื่อการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เมื่อร่างกฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ ลูกจ้างและแรงงานนอกระบบจะได้รับการตรวจสอบสุขภาพที่มีมาตรฐาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนายจ้างสามารถนำข้อมูลการตรวจสอบสุขภาพมาใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวัง การป้องกัน การควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ เพื่อให้ลูกจ้างและแรงงานนอกระบบได้รับการวินิจฉัยรักษา หรือฟื้นฟูสมรรถภาพได้ตั้งแต่ระยะเริ่มแรก ซึ่งจะเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ลดเวลาการหยุดงาน และเมื่อมีสุขภาพที่ดีจะช่วยเพิ่มผลิตผลในการทำงาน ตลอดจนมีรายได้ในการดูแลตนเองและครอบครัว

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

เมื่อร่างกฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ จะเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในการเข้าถึง การตรวจสอบสุขภาพด้วยระบบและมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในกลุ่มลูกจ้างและแรงงานนอกระบบ เพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของลูกจ้างและแรงงานนอกระบบให้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติต่อไป

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

เนื่องจากมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการอาชีวเวชกรรมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อประชาชนในกลุ่มลูกจ้างและแรงงานนอกระบบเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น หากผู้ให้บริการอาชีวเวชกรรมที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการอาชีวเวชกรรมตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการให้บริการของหน่วยบริการอาชีวเวชกรรมตามร่างกฎกระทรวงนี้ จะมีโทษทางอาญา โดยต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือ
ดำเนินกิจการทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

(นายธงชัย กীরดีหัตถยากร)

อธิบดีกรมควบคุมโรค

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

กรมควบคุมโรค

นางสาวอังคณา บริสุทธิ์

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๓๑๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ legalaffairs@ddc.mail.go.th